

УДК 330.131.7:334.012.64(510)

Ачкасова Світлана Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри митної справи і фінансових послуг

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Achkasova Svitlana

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Customs and Financial Services

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ORCID: 0000-0001-7233-0189

У Чао

аспірант кафедри митної справи і фінансових послуг

Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Wu Chao

Postgraduate Student of the Department of Customs and Financial Services

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

DOI: 10.25313/2520-2294-2024-1-9619

МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ ВИБОРУ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РИЗИКУ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ КИТАЮ

INTERNATIONAL ASPECTS OF SELECTION OF INDICATORS FOR ASSESSING THE ECONOMIC RISK OF SMALL ENTERPRISE ACTIVITIES IN CHINA

Анотація. Вступ. Стаття присвячена дослідженню міжнародних аспектів вибору показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю. Глобалізація економіки та економічних процесів набувають все більшого значення та актуальності, а отже малі підприємства Китаю стикаються з необхідністю результативного управління економічним ризиком в умовах підвищення конкуренції та непередбачуваності економічних умов, ринкового середовища, глобальних факторів ризиків.

Мета. Метою дослідження є виявлення міжнародних аспектів вибору показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) складові міжнародних рейтингів; 2) наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що сферою наукових інтересів яких є сутність, оцінювання та управління економічним ризиком діяльності малих підприємств, зокрема Китаю, розвиток малого підприємництва. Під час проведення дослідження використано такі наукові методи: теоретичного узагальнення (для характеристики критеріїв вибору показників оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю); формалізації та синтезу (для формування складу показників оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю); логічного узагальнення (формулювання висновків).

Результати. Особливу увагу під час проведення дослідження приділено складовим міжнародного рейтингу «Індекс економічної свободи». Розглянуто запропоновані ключові індикатори, що є складовою змінної матриці ризиків Китаю. Запропоновано основні критерії відбору показників та п'ять показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю, зокрема враховуючи специфіку бізнес-середовища та міжнародні аспекти. Досліджено міжнародні аспекти вибору показників в контексті управління економічним ризиком діяльності малих підприємств Китаю. Зокрема, представлено підходи до оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю в контексті міжнародного рейтингу «Індекс економічної свободи», економічних тенденцій тощо.

Перспективи. У майбутніх наукових дослідженнях запропоновано акцентувати увагу на питаннях формування ефективних стратегій управління економічним ризиком діяльності, що сприятиме покращенню фінансової спроможності малих підприємств.

Ключові слова: економічний ризик, показники оцінювання, малі підприємства.

Summary. Introduction. The article is devoted to the study of international aspects of the selection of indicators for assessing the economic risk of small enterprises in China. The globalization of the economy and economic processes are becoming increasingly important and relevant, and small businesses in China are facing the need for effective management of the economic risk in the minds of increased competition. and the lack of transferability of economic minds, the market environment, and global risk factors.

Purpose. The purpose of the study is to identify international aspects of the selection of indicators for assessing the economic risk of small enterprises in China.

Materials and methods. The research materials include: 1) warehouses of international ratings; 2) scientific works of domestic and foreign authors, whose sphere of scientific interests includes the assessment and management of the economic risk of the activities of small enterprises, regarding China, the development of small business. During the course of the research, the following scientific methods were used: theoretical delineation (to characterize the criteria for the selection of indicators for assessing the economic risk of small enterprises in China); formalization and synthesis (to formulate a stock of indicators for assessing the economic risk of small enterprises in China); logical formalization (formulation of symbols).

Results. During the investigation, the warehouses were given the international rating «Index of Economic Freedom» with particular respect. The key indicators that form the warehouse matrix of risks for China have been reviewed. The main criteria for the selection of indicators and five indicators for assessing the economic risk of small enterprises in China, covering the specifics of the business environment and international aspects, have been established. The international aspects of the selection of indicators in the context of managing the economic risk of small businesses in China are examined. Zokrem, presents approaches to assessing the economic risk of small enterprises in China in the context of the international ranking «Index of Economic Freedom», economic trends, etc.

Discussion. Current scientific research tends to focus on developing effective economic risk management strategies that can accommodate the reduced financial capacity of small businesses.

Key words: economical risk, indicators of evaluation, small enterprises.

Постановка проблеми. У сучасному світі, де глобалізація економіки набуває все більшого значення, малі підприємства Китаю стикаються з необхідністю ефективного управління економічним ризиком в умовах високої конкуренції та непередбачуваності ринкових умов. А отже, підходи до оцінювання економічного ризику та вибору показників для оцінювання діяльності малих підприємств Китаю, що враховують міжнародний контекст та специфіку бізнес-середовища Китаю є актуальні. Деякі аспекти вибору показників можуть бути ефективними при розгляді міжнародних факторів та впливу глобальних економічних тенденцій.

Успішне функціонування малого підприємництва у світовому бізнес-просторі та в Україні у майбутньому буде значно залежати від урахування нових економічних ризиків [1].

Таким чином, виникає необхідність в дослідженні міжнародних аспектів вибору показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю з метою розроблення більш адаптованих та ефективних стратегій управління економічним ризиком діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у формування наукової бази розвитку малого підприємництва, ключових ризиків, зокрема економічного ризику зробили вчені та закордонні вчені. Кузьмін О., Глібчук В. [2], Галасюк В., Сорока М. [3] досліджено сутності ризиків та економічного ризику. Стрілець В.Ю. [4] обґрунтувала основи забезпечення розвитку малих підприємств; визначила методологію дослідження нормативно-

правового, інформаційного, виробничого, кадрового, інституційного, фінансово-кредитного забезпечення розвитку малого підприємства. Данкевич Р. (Dankiewicz R.), Островська-Данкевич А. (Ostrowska-Dankiewicz A.), Булут Ч. (Bulut C.) [5] розкрито важливість ризик-менеджменту в діяльності сучасних підприємств сектору МСП та ставлення підприємців до ключових бізнес-ризиків. Карлін М.І., Стащук О.В. і Борисюк О.В. [6] підкреслено необхідність детального та глибокого аналізу нових економічних загроз у функціонуванні малих підприємств, спираючись на дослідження зарубіжного досвіду, актуалізують відповідну систему стимулювання діяльності малих підприємств. Ковшун Н.Е. [7] окреслює переваги та недоліки сучасних ринкових перетворень, державного регулювання підприємництва у Китаї. Гао Г. (Gao G.) [8] у своїй праці приділено значну увагу практичним аспектам вимірювання та управління економічними ризиками у розвитку малих підприємств. Косович Б.І. та Дмитрук В.О. [9] у своїй науковій праці досліджують основи сучасні глобалізаційні виклики та як вони позначаються на діяльності малих підприємств в аспекті ризику їх розвитку, а також наголошують на важливості державної підтримки розвитку інноваційного підприємництва. Чалюк Ю.О. [10] здійснено структурно-факторний аналіз глобальної конкурентоспроможності Китаю.

Отже, широке коло питань вимірювання та управління економічним ризиком діяльності малих підприємств є актуальною науковою проблемою, а міжнародні аспекти вибору показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих

підприємств Китаю потребують більш детального вивчення.

Формулювання цілей статті. Метою статті є виявлення міжнародних аспектів вибору показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основними проблемами, що перешкоджають забезпеченню розвитку малих підприємств, є відсутність інвестиційної, фінансової свободи, наявність корупції та низький рівень підтримки держави у відновленні платоспроможності підприємств [4].

У джерелі [4] представлені складові індексу глобальної конкурентоздатності, що впливають на фінансову діяльність суб'єктів малого підприємництва (складова 8: Рівень розвитку фінансового ринку; складова 11: Рівень розвитку бізнесу; складова 12: Інновації, здатність до інновацій).

Грунтуючись на даних джерела [4], для складової 8: Рівень розвитку фінансового ринку віднесено [4]: доступність фінансових послуг; фінансування через місцевий ринок капіталу; простота доступу до кредиту; доступність венчурного капіталу; надійність банків; регулювання фондового ринку.

Складова 11: Рівень розвитку бізнесу [4]: кількість місцевих постачальників; якість місцевих постачальників; рівень розвитку бізнес-кластерів; ширина ланцюга створення вартості; контроль міжнародної дистрибуції; рівень розвитку виробничих процесів; рівень маркетингу.

Складова 12: Інновації. Здатність до інновацій [4]: якість науково-дослідних закладів; витрати компаній на наукові дослідження та розробки; співпраця університетів і бізнесу в дослідженнях та розробках; держзакупівлі високотехнологічної продукції; наявність наукових та інженерних кадрів.

Індекс економічної свободи документує позитивний зв'язок між економічною свободою та різноманітними позитивними соціальними та економічними цілями [11].

Індекс економічної свободи Китаю за 2021–2023 роки наведено в табл. 1.

Як видно з табл. 1, наведено складові індексу економічної свободи Китаю за 2021–2023 роки. За період з 2021 по 2023 роки Китай мав оцінку 48,3 щодо індексу економічної свободи в 2023 році, 48 у 2022 році та 58,4 у 2021 році. Деякі параметри, такі як право власності, судова ефективність та доброчесність уряду, погіршились в 2023 році.

Однак, інші показники, такі як свобода ведення бізнесу, свобода праці та грошова свобода, залишаються на рівні або зазнали покращення. Оцінка податкового навантаження та державні витрати може бути позитивним сигналом для підприємств та господарств в цілому. Свобода торгівлі та інвестування може сприяти розвитку міжнародних економічних відносин.

Грунтовне дослідження ключових індикаторів для оцінювання ризиків наведено в джерелі [12], у якому запропоновано складові змінної матриці ризиків Китаю (табл. 2).

Як видно з табл. 2, наведено складові комплексної матриці ризиків Китаю, розподілену за категоріями та підкатегоріями, включаючи різноманітні індикатори. Прострочені кредити та їх передбачуваний коефіцієнт NPL вказують на можливі проблеми у банківському секторі, зокрема на ризик неповернення кредитів. Зміна в тіньових банківських активах та вимоги до них може свідчити про потенційні фінансові труднощі. Співвідношення потоків транскордонних інвестицій до ВВП та частка іноземних облігацій вказують на

Таблиця 1

Індекс економічної свободи Китаю за 2021–2023 роки

Оцінка	Право власності	Судова ефективність	Доброчесність уряду	Податкове навантаження	Державні витрати	Фіскальне здоров'я	Свобода ведення бізнесу	Свобода праці	Грошова свобода	Свобода торгівлі	Свобода інвестуванні	Фінансова свобода
2023												
48,3	45,3	38,2	42,0	69,5	65,1	9,8	68,3	55,2	72,5	73,6	20	20
2022												
48,0	43,7	39,3	37,4	71,2	64,2	11,1	68,8	57,2	70,0	73,2	20,0	20,0
2021												
58,4	62,2	46,4	71,5	72,6	67,6	54,8	80,2	64,9	69,8	71,2	20,0	20,0

Джерело: розроблено авторами на основі [11]

Таблиця 2

Складові змінної матриці ризиків Китаю

Категорія	Підкатегорія	Індикатор
Банківська справа	Прострочені кредити	Передбачуваний коефіцієнт NPL
Банківська справа	Прострочені кредити	Прихована різниця між офіційними NPL
Банківська справа	Прострочені кредити	Зміна передбачуваної частки NPL у річному вимірі
Банківська справа	Пасиви	Запас
Банківська справа	Пасиви	Зміна рік за роком
Банківська справа	Пасиви	Частка загальних зобов'язань
Банківська справа	Тіньові банківські активи	Вимоги до банків: акції
Банківська справа	Тіньові банківські активи	Вимоги до НБФУ: акції
Банківська справа	Тіньові банківські активи	Вимоги до банків: р/р
Банківська справа	Тіньові банківські активи	Вимоги до НБФУ: р/р
Банківська справа	Тіньові банківські активи	Довірені позики: запас
Банківська справа	Тіньові банківські активи	Довірчі кредити: акції
Банківська справа	Тіньові банківські активи	Довірені кредити: р/р
Банківська справа	Тіньові банківські активи	Трастові кредити: р/р
Банківська справа	Інтернет-пошук, пов'язаний з банком	Індекс
Банківська справа	Банкротство або реструктуризація банків	Показники
Відкритість	Транскордонні інвестиційні потоки	Співвідношення потоків транскордонних інвестицій до ВВП
Відкритість	Іноземні облигації	Частка облигацій, утримуваних за-іноземні установи
Відкритість	Сфера МВФ	Якісна оцінка транскордонного потоку
Відкритість	RHG-Asia Society China Dashboard Реформа транскордонних інвестицій	Якісна оцінка реформи
Власність	70-міт ціни на нерухомість	Зміна цін
Власність	Дисбаланс між попитом і пропозицією майна	Маються на увазі незавершені одиниці
Власність	Середні ціни продажу забудовника	Середні ціни продажу забудовника
Власність	Ціни вторинного ринку	Щорічні зміни в середній ринковій ціні
Власність	Продаж землі	Вибрані показники
Власність	Стандартні параметри розробника	Довіритель програв
Борг і кредит	Дефолти корпоративних облигацій	Довіритель програв
Борг і кредит	Процентне навантаження	Відсотки/номінальний ВВП
Борг і кредит	Процентне навантаження	Відсотки/новий кредит
Борг і кредит	Кредитне відхилення	Стандартне відхилення кредиту
Борг і кредит	Кредитне відхилення	Стандартне відхилення кредит/зростання ВВП
Зовнішній тиск	Спред процентних ставок між США та Китаєм	CGB10Y-USGG10Y
Зовнішній тиск	Потоки капітального рахунку	Фінансовий капітал
Зовнішній тиск	Валютні резерви/М2	Валютні резерви/М2
Зовнішній тиск	Міжбанківські зобов'язання BIS	Середнє короткострокових зобов'язань
Зовнішній тиск	Напруженість між США та Китаєм пошук в Інтернеті	Середнє значення індексу Baidu для вибраних термінів
Зовнішній тиск	Зміна зростання експорту	Зміна зростання експорту

Джерело: [12]

рівень міжнародної взаємодії та залучення іноземного капіталу. Параметри ринку нерухомості та дефолти корпоративних облигацій можуть вказувати на стабільність ринку власності та фінансову ризикованість корпорацій. Процентне навантаження та кредитне відхилення вказують на рівень заборгованості та стабільність фінансового сектору. Є індикатори, що свідчать про стабільність валютного ринку та міжнародних фінансових відносин. Зазначений склад індикаторів розкриває різноманітні аспекти економічних ризиків, та слугує інструментом для комплексного аналізу та фінансово-економічної характеристики.

Вплив валютних коливань у Китаї досліджується на рівні регулятора [13; 14].

Вплив інфляційних процесів на економічний ризик діяльності малих підприємств є актуальним, оскільки зовнішні фактори, такими є інфляційні процеси в економіці, мають вплив на ведення діяльності малими підприємствами [15].

На рис. 1 наведено підхід до оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю.

Як видно з рис. 1, критеріями відбору показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю, враховуючи специфіку бізнес-середовища є: можливість відбору показників, що найкращим чином характеризують економічний ризик діяльності (його різновиди) та свідчать вплив несприятливих факторів в міжнародному аспекті; можливість розрахунку на основі статистичних даних, зокрема макроекономічних. Запропоновано такі показники оцінювання еко-

номічного ризику діяльності малих підприємств Китаю: співвідношення ВВП у постійних цінах до загальної кількості малих та середніх підприємств Китаю; співвідношення прибутку корпорацій до загальної кількості малих та середніх підприємств Китаю; співвідношення боргу домогосподарств до ВВП Китаю; середньорічна ставка паритетного курсу Китайського юаня в різних валютах; індекс легкості ведення бізнесу.

Висновки та перспективи. Розглянуто підходи до оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю в контексті міжнародного рейтингу «Індекс економічної свободи», розглянуто ключові індикатори, що є складовою змінної матриці ризиків Китаю. Запропоновано основні критерії відбору показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю. Окреслено склад із п'яти показників оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю. Впровадження міжнародних аспектів вибору показників для оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств в Китаї з метою розроблення більш адаптованих та ефективних стратегій управління. Результати дослідження можуть бути корисними для різних груп стейкхолдерів, сферою наукових інтересів яких є управлінням економічним ризиком діяльності малих підприємств на основі якісного оцінювання. Питання формування ефективних стратегій управління економічним ризиком діяльності, що сприятиме покращенню фінансової спроможності є предметом подальших досліджень.

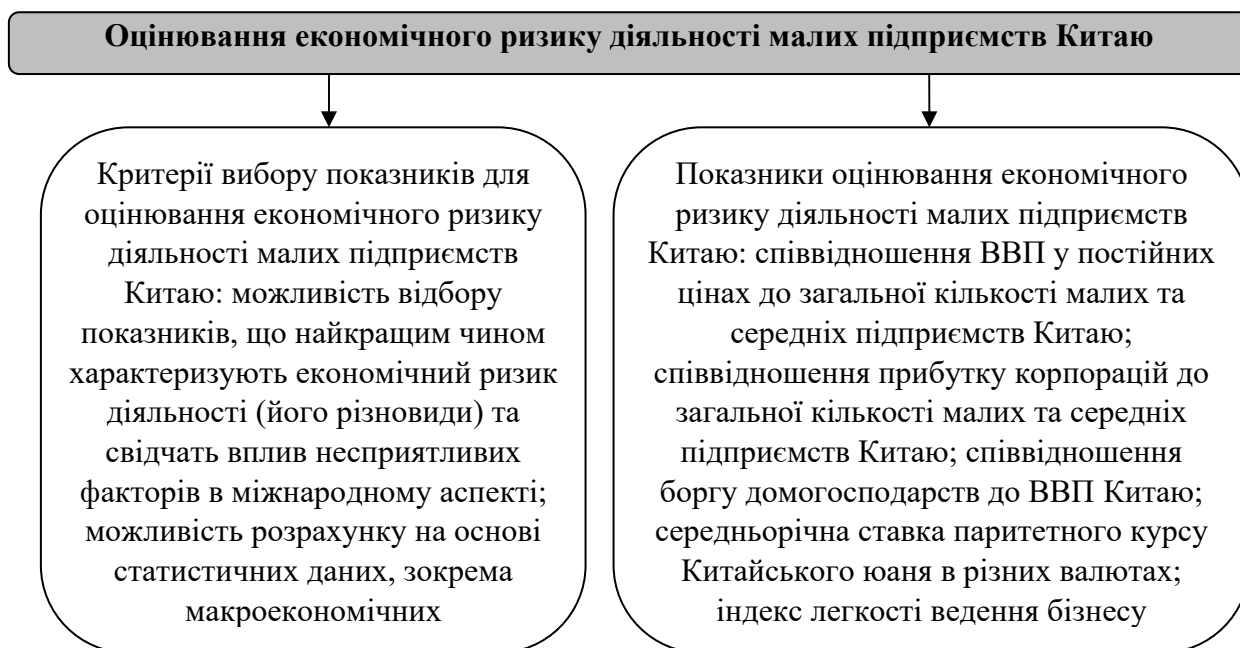

Рис. 1. Підхід до оцінювання економічного ризику діяльності малих підприємств Китаю

Джерело: авторська розробка

Література

1. Achkasova S., Wu C., Alfimova A. Determining patterns of interest in the theme of state regulation of economic risk in small enterprises activity. *Development Management*. 2022. № 20(1). P. 8–17.
2. Кузьмін О., Глібчук В. Еволюція поглядів на ризик в економічній науці. *Вісник ТНЕУ*. 2019. № 4. С. 92–101.
3. Галасюк В., Сорока М. Поняття економічного ризику в контексті концепції CCF. *Ринок цінних паперів України*. 2020. № 5–6. С. 56–65.
4. Стрілець В.Ю. Забезпечення розвитку малих підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2019. 457 с.
5. Dankiewicz R., Ostrowska-Dankiewicz A., Bulut C. The attitudes of entrepreneurs of the small and medium-sized enterprises sector in Poland to key business risks. *Equilibrium. Quarterly Journal of Economics and Economic Policy*. 2020. № 15 (3). P. 511–536. doi: <https://doi.org/10.24136/eq.2020.023>.
6. Карлін М.І., Стащук О.В., Борисюк О.В. Фінансові аспекти врахування нових економічних ризиків у діяльності підприємств. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2021. Вип. 4, № 39. С. 376–386.
7. Ковшун Н.Е. Становлення малого та середнього бізнесу в трансформаційний період: досвід України та Китаю. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Вип. 1, № 4. С. 151–158.
8. Gao G. How to prevent and control the economic risks in the business development of enterprises. *Guide to Public Investment*. 2021. Vol. 7, No. 13. P. 438–446.
9. Косович Б.І., Дмитрук В.О. Ризики розвитку малого підприємництва в сучасних умовах глобалізації. *Економічна наука. Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 88–92.
10. Чалюк Ю.О. Глобальна конкурентоспроможність Китаю. *Китаєзнавчі дослідження*. 2021. № 1. С. 137–149.
11. Index of economic freedom 2023. URL: <https://www.heritage.org/index/explore> (дата звернення: 15.01.2024).
12. Wright L., Gloudeman L., Rosen D.H. The China Economic Risk Matrix. *A Report of the CSIS Trustee Chair in Chinese Business and Economics*. 2020. URL: https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/200921_RiskMatrix_FullReport_0.pdf (дата звернення: 15.01.2024).
13. *China Foreign Exchange Committee*. URL: <https://www.chinamoney.com.cn/english/bmkcpr/> (дата звернення: 15.01.2024).
14. *The People's Bank of China*. URL: <http://www.pbc.gov.cn/en/3688006/index.html> (дата звернення: 15.01.2024).
15. Ачкасова С.А., У Чао. Інфляційні процеси в контексті впливу на економічний ризик діяльності малих підприємств у Китаї. *Актуальні питання економіки, обліку та права в сучасних умовах: збірник тез доповідей Міжн. наук.-практ. конф.* (Житомир, 30 грудня 2023 р.). Житомир: ЦФЕНД, 2023. С. 12–13.

References

1. Achkasova, S., Wu, C., & Alfimova, A. (2022). Determining patterns of interest in the theme of state regulation of economic risk in small enterprises activity. *Development Management*, 20(1), 8–17.
2. Kuzmin, O., & Hlibchuk, V. (2019). Evoliutsiia pohliadiv na ryzyk v ekonomichnii nauksi [Evolution of views on risk in economic science]. *Visnyk TNEU*, 4, 92–101 [in Ukrainian].
3. Halasiuk, V., & Soroka, M. (2020). Poniattia ekonomichnoho ryzyku v konteksti kontseptsii CCF [The concept of economic risk in the context of the CCF concept]. *Rynok tsinnykh paperiv Ukrainy*, 5–6, 56–65 [in Ukrainian].
4. Strilets, V. Yu. (2019). Zabezpechennia rozvytku malykh pidpriemstv: teoriia, metodolohiia, praktyka: monohrafiia [Ensuring the development of small enterprises: theory, methodology, practice: a monograph]. Poltava: PUET [in Ukrainian].
5. Dankiewicz, R., Ostrowska-Dankiewicz, A., & Bulut, C. (2020). The attitudes of entrepreneurs of the small and medium-sized enterprises sector in Poland to key business risks. *Equilibrium. Quarterly Journal of Economics and Economic Policy*, 15 (3), 511–536. doi: <https://doi.org/10.24136/eq.2020.023>.
6. Karlin, M. I., Stashchuk, O. V., & Borysiuk, O. V. (2021). Finansovi aspekty vrakhuvannia novykh ekonomichnykh ryzykiv u diialnosti pidpriemstv [Financial aspects of taking into account new economic risks in the activities of enterprises]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii i praktyky*, 4, 39, 376–386 [in Ukrainian].
7. Kovshun, N. E. (2019). Stanovlennia maloho ta serednoho biznesu v transformatsiinyi period: dosvid Ukrainy ta Kytau [The formation of small and medium-sized businesses in the transformation period: the experience of Ukraine and China]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*, 1, 4, 151–158 [in Ukrainian].
8. Gao, G. (2021). How to prevent and control the economic risks in the business development of enterprises. *Guide to Public Investment*, 7, 13, 438–446.
9. Kosovych, B. I., & Dmytruk, V. O. (2020). Ryzyky rozvytku maloho pidpriemnytstva v suchasnykh umovakh hlobalizatsii [Risks of small business development in modern conditions of globalization]. *Ekonomichna nauka. Ekonomika ta derzhava*, 5, 88–92 [in Ukrainian].
10. Chaliuk, Yu. O. (2021). Hlobalna konkurentospromozhnist Kytau [Global competitiveness of China]. *Ky-taieznavchi doslidzhennia*, 1, 137–149 [in Ukrainian].
11. Index of economic freedom 2023. Retrieved from <https://www.heritage.org/index/explore>.

12. Wright, L., Gloudeman, L., & Rosen, D.H. (2020). The China Economic Risk Matrix. *A Report of the CSIS Trustee Chair in Chinese Business and Economics*. Retrieved from https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/200921_RiskMatrix_FullReport_0.pdf.
13. *China Foreign Exchange Committee*. Retrieved from <https://www.chinamoney.com.cn/english/bmkcpr/>.
14. *The People's Bank of China*. Retrieved from <http://www.pbc.gov.cn/en/3688006/index.html>.
15. Achkasova, S.A., & U, Chao (2023). Inflatsiini protsesy v konteksti vplyvu na ekonomichniy ryzyk diialnosti malykh pidpriemstv u Kytai [Inflationary processes in the context of the impact on the economic risk of small enterprises in China]. *Aktualni pytannia ekonomiky, obliku ta prava v suchasnykh umovakh: zbirnyk tez dopovidei Mizhn. nauk.-prakt. konf.* (pp. 12–13). Zhytomyr: TsFEND [in Ukrainian].